

Bibliotekarstudentens nettleksikon om litteratur og medier

Av Helge Ridderstrøm (førsteamanuensis ved OsloMet – storbyuniversitetet)

Sist oppdatert 16.04.19

Dette dokumentets nettadresse (URL) er:

<https://www.litteraturogmedieleksikon.no/cm4all/uproc.php/0/poesislam.pdf>

Poesislam

En konkurranse i framføring av dikt og andre tekster. Også kalt “Open Mike” (åpen mikrofon) (Grimm og Schärf 2008 s. 143). En poesi-konkurranse der poetene står foran et publikum og leser eller “framfører” sine tekster. Hver framføring varer noen få minutter og vurderes av publikum og/eller en jury. En dikterkonkurranse som har preg av både forfatteropplesning, sosialt treff (party), barnebursdag og rockekonsert (Grimm og Schärf 2008 s. 169-170).

Poesislam en måte å lese opp dikt på som kan minne om både et standup-show og en hiphop-battle. Overlapper med “Live Lit” (dvs. “live literature”). Slam-arrangementer har vært kalt “eventifisering” av litteratur – med show, kamp, seier, nederlag og “kroning” av den seirende (Schütz 2010 s. 242). Det sentrale er alltid en “Live-Act”, en opptreden, og derfor kan også tekster med relativt lav lyrisk kvalitet vinne en konkurranse på grunn av selve framføringen av teksten (Porombka 2001). Det har blitt kalt “iscenesatt scene-poesi” (Petra Anders i <http://www.slam2007.de/slam/docs/SlamPoetry.pdf>; lesedato 13.11.17).

Ofte er det to runder med innledende framføringer og deretter en finale. Deltakerne kan kun lese opp tekster de har skrevet selv, og framføringen kan være begrenset til mellom tre og ti minutter (Grimm og Schärf 2008 s. 170). Det kan også være en “No props”-regel, dvs. at det ikke kan brukes andre hjelpemidler enn teksten, kroppen og mikrofonen. Synging kan vanligvis kun være et lite innslag i en framføring, det hele kan ikke være en sang. Med slike begrensinger er det likevel mulig å ha en “performance” som er mer enn en ordinær diktopplesning, med mye spontanitet, henvendelse til publikum m.m.

Den som holder orden på rekkefølgen av framføringene og annonserer neste deltaker, kalles “slammaster” eller “Master of Ceremony” (forkortet MC), betegnelser som stammer fra den amerikanske hiphop-subkulturen (Grimm og Schärf 2008 s. 172).

Med et såkalt “challenging-system” blir noen poeter invitert til å delta, men det finnes også en åpen liste der hvem som helst kan skrive seg på til en framføring (Grimm og Schärf 2008 s. 171). Arrangørene prøver vanligvis å gjøre poesislam til

et folkelig fenomen, og det har blitt kalt “anti-avantgarde” (Grimm og Schärf 2008 s. 170).

Fenomenet har delvis sin opprinnelse i “Verbal Contests” i afroamerikanske miljøer i storbyer i USA fra midten av 1900-tallet (Porombka 2001). Poesislam oppstod i Chicago i 1985, med kombinasjonen opplesning, en “Master of Ceremonies” og en jury bestående av publikum (Perrig 2009 s. 95). Noen steder har det via slams lyktes å introdusere lyrikk i nattelivet på barer og klubber (Porombka 2001).

“Slam er rett og slett en høyst uhøytidlig konkurranse i diktopplesning. Forestillingen finner sted på en scene, foran et publikum, og publikums reaksjoner og deltagelse utgjør en stor del av forestillingen. Fenomenet oppstod i Chicago på midten av 80-tallet og var en videreføring av et fenomen i New York på slutten av 70-tallet hvor poeter gikk runder i en boksering (!). Vi kan kalle slam en slags lillebror til Hip hopens “battles” (se for eksempel Eminem-filmen *8 mile*). Slam-konkurransene ledes av en seremonimester. Det er strenge regler som må overholdes og dikterne går gjennom kvartfinaler og semifinaler frem mot den endelige finalen. Fremføringene bedømmes av en jury sammensatt av frivillige publikummere. Juryen gir poeng på en skala fra 0.0 til 10.0 for stil og innhold. Diktene må være selvskrevet, de må ikke vare over tre minutter (da blir deltageren trukket i poeng), man kan ha manuskript, men ikke instrumenter, rekvisitter eller andre hjelpemidler.” (Tiril Broch Aakre i <http://www.bergen.folkebibl.no/litteratur/lydpoesi/lydpoesi.html>; lesedato 27.10.05) Man vil unngå den tradisjonelle lyrikkens disiplinerte kontemplanjon (Porombka 2001).

“Deltakerne fremfører en tekst og konkurrerer om publikums gunst. Programlederen velger ut fire eller fem juryer fra salen, og disse skal gi poeng (på en skala fra en til ti) på bakgrunn av den enkelte deltakers tekst og opptreden. [...] Deltakerne trenger ikke å begrense seg til bare å fremføre dikt. Noveller, anekdoter, vers, rap og det meste annet ønskes velkommen på scenen! Det eneste vi krever er at teksten skal være egenprodusert, og at den skal være på norsk. [...] Det er bare lov å opptre én av gangen. Om tekstene har to forfattere kan det gjøres unntak. Tekstene/diktene kan ikke vare lenger enn tre minutter. Hvis en deltaker går over blir det poengtrekk. Fire eller fem jurygrupper/dommere utnevnes slumpvis blant publikum. De bedømmer deltakerne på bakgrunn av innhold, fremføring og salens reaksjoner. Juryene gir poeng fra en til ti, med én desimal. (Det høyeste og laveste tallet trekkes fra, og de resterende summeres, noe som gir en score på mellom 2/3 og 20/30 poeng, avhengig av antall juryer). I den siste runden teller poengene dobbelt (publikum gir fortsatt poeng mellom en og ti, arrangørene dobler dem). Det er tre runder med fremføring, så alle deltakere har 3x3 min til rådighet. Poengene fra de tre rundene legges sammen. Publikum kan gi så mye respons de vil både etter og under en diktopplesning, og til både deltakere og juryer.” (<http://poesislam.no/>; lesedato 08.11.11)

“A poetry slam is a performance contest: judges are chosen from the audience and asked to rate each performer’s from the audience and asked to rate each performer’s poem from one to ten. Every poet is given three minutes to read an original poem. For three minutes, these poets own the stage, they take the room. They step up to the microphone and let fly.” (Glazner 2000 s. 11) Opplesningene avgrensers seg fra “kjedelige forfatteropplevelser”, og skal ha noe intensivt og nesten musikalsk ved seg (Perrig 2009 s. 95).

“Allen Ginsberg says, “Slam! Into the Mouth of the Dharma!” [...] One of the most vital and energetic movements in poetry during the 1990s, slam has revitalized interest in poetry in performance. Poetry began as part of an oral tradition, and movements like the Beats and the poets of Negritude were devoted to the spoken and performed aspects of their poems. This interest was reborn through the rise of poetry slams across America; while many poets in academia found fault with the movement, slam was well received among young poets and poets of diverse backgrounds as a democratizing force. This generation of spoken word poetry is often highly politicized, drawing upon racial, economic, and gender injustices as well as current events for subject matter. A slam itself is simply a poetry competition in which poets perform original work alone or in teams before an audience, which serves as judge. The work is judged as much on the manner and enthusiasm of its performance as its content or style, and many slam poems are not intended to be read silently from the page. The structure of the traditional slam was started by construction worker and poet Marc Smith in 1986 at a reading series in a Chicago jazz club. The competition quickly spread across the country, finding a notable home in New York City at the Nuyorican Poets Café.” (<http://www.poets.org/viewmedia.php/prmMID/5672>; lesedato 22.08.13)

“A Poetry Slam is the Olympics of Poetry, a gladiatorial bard bashing. [...] The slam was invented to fill a time slot in a poetry performance, and you’ll probably still want the slam to do the job it does so well: draw a crowd, saturate the audience with power, and set the art of poetry free in a friendly atmosphere. [...] Slam is the lighthouse for the democratization of art” (Glazner 2000 s. 16-18). “The audience is not worked up over a football game or wrestling match; they’re here for a verbose brawl, a battle of wits, metaphorical bloodsport, an endurance contest fought, won, and lost with the travel of words from mind to mouth to mic to the mob. Believe it or not, they’re here for poetry. – Benjamin Ortiz after witnessing the US National Poetry Slam” (<http://www.nla.gov.au/pub/gateways/issues/95/story08.html>; lesedato 09.11.11).

“Slam strategy is so many different things, from aesthetics to numbers, from getting a feel for what the crowd want to getting a feel for what the spirits want to simply being true to yourself at the moment you begin performing a poem for an audience. [...] The common goal is to connect with the audience in the deepest possible way. So too, the slam poet is looking for that soul deep connection. There is no one right way to accomplish this.” (Glazner 2000 s. 88)

“In 1986, Marc Smith started Poetry Slam in Chicago with the idea of giving the audience a voice, letting the audience say if they liked a poem. By cultivating their participation, poetry slams build an audience for poetry, bringing everyday workers, bus drivers, waitresses, and cops to a poetry reading and letting them cut loose.” (Glazner 2000 s. 11) “Slam is engineered for the audience, whereas a number of open mike readings are engineered as a support network for poets. Slam is designed for the audience to react vocally and openly to all aspects of the show, including the poet’s performance, the judges’ scores, and the host’s banter. [...] At the Uptown Slam at Chicago’s Green Mill Tavern, where poetry slam was born, the audience is instructed on an established progression of reactions if they don’t like a poet, including finger snapping, foot stomping, and various verbal exhortations. If the audience expresses a certain level of dissatisfaction with the poet, the poet leaves the stage, even if he or she hasn’t finished the performance. Though not every slam is as exacting in its procedure for getting a poet off the stage, the vast majority of slams give their audience the freedom and the permission to express itself.” (<http://www.poetryslam.com/>; lesedato 09.11.11)

I New York var det midt på 1990-tallet nsten hundre steder der det ble gjennomført poesislams. I tillegg var Chicago og San Francisco sentre for fenomenet (Porombka 2001).

I Tyskland var det på 1990-tallet noen kjente “slam-klubber”, som het Zap Zarap (Köln), Poetry Café (Düsseldorf), Ex n’ Pop, Roter Salon, Delicious Doughnuts (de tre sistnevnte i Berlin) (Porombka 2001). Petra Anders skrev at det i 2007 i landene Østerrike, Sveits og Tyskland til sammen fant sted mer enn 80 regelmessige poesislams hver måned (<http://www.slam2007.de/slam/docs/SlamPoetry.pdf>; lesedato 13.11.17). I 2008 skrev Stephan Ditschke at poesislams foregikk regelmessig in nesten hundre tyskspråklige byer (primært Tyskland og Østerrike) (i Grimm og Schärf 2008 s. 169).

Den 31. oktober 2011 sendte foreningen “!les” ut en e-post på e-postlista biblioteknorge@nb.no. Der stod det blant annet: “Norsk mester i poesislam kåres førstkommende fredag 4. november! Poesislam er en rå og direkte litteratur-opplevelse – der tilbakemeldingen er umiddelbar. Fredag 4. november fra kl. 19 bestemmer publikumsjuryene hvem som blir neste års vinner – enten fra salen på Cafeteateret i Oslo, eller av twitterjuryen i sofaen hjemme. Hele finalen streames av webcast.no og vises på våre hjemmesider, foreningenles.no. De seks finale-deltakerne har alle vært gjennom harde kamper i lokale delfinaler og kommer fra hele landet. For første gang er kvinnene i flertall. [...] Publikum er avgjørende for en vellykket slam. Alle blir oppfordret til å delta aktivt. Fem publikumsjuryer blir plukket ut i begynnelsen av arrangementet, og det er rift om plassene. [...] Det er publikumsjuryene som bestemmer lagnaden til deltakerne. Publikum har derfor lov til å prøve å påvirke publikumsjuryene gjennom kritikk, applaus og kommentarer. Temperaturen stiger raskt på poesislam og kan lett bli en større følelsesmessig opplevelse enn en konsert med favorittbandet ditt. Møt opp og avgjør et NM! Poesislam er en sportsgren i vekst, og kvaliteten på norsk slam er blitt svært høy.

Regjerende norgesmester, Taro Vestøl Cooper, vant også nordisk mesterskap i mai i år. Poesislam har blitt arrangert av Foreningen !les siden 2005, men har røtter tilbake til Al Capones tid i Chicago der slam ble arrangert for første gang i 1986. Om deltakerne: Vinner delfinalen i Drammen: Sarah Ramin Osmundsen (20 år), bor i Oslo. Hun kommer fra Norge/Martinique, er artist og psykologistudent. Taktikk: være rolig og få fram budskapet. Vinner delfinalen i Stavanger: Guro Sibeko (36 år), bor i Oslo. Hun er halvt sørafrikansk, zulu-prinsesse, forfatter og norsklektor. Sammen med regjerende norgesmester, Taro V. Cooper, har hun turnert rundt på skoler og holdt workshops i poesislam. Kom på 2. plass i finalen i fjor og er sulten på å vinne. [...] Taktikk: gode tekster. Stil: humoristisk. [...] Taktikk: går for å lage god stemning blant folk og fe. [...] Taktikk: by på meg selv. Være sjenerøs og gi alt på scenen. Stil: En humoristisk tilnærming med undertoner av alvor og ubehag. [...] Stil: stillfarende.”

“Foreningen !les har arrangert NM i poesislam siden 2005. Poesislam er en konkurranse som befinner seg i krysningspunktet av poesiopplesing, battle, standup og teatersport. Deltakerne får poeng både for tekstene sine og måten de framfører tekstene på. Tekstene må være på norsk og de må være egenproduserte. Litteraturfestivalene Kapittel, Ordkalotten og Sigrid Undset-dagene er blant de faste arrangørene av delfinaler. Publikum blir oppfordret til å komme med umiddelbar og impulsiv respons, og temperaturen i lokalet stiger raskt. Poesislam kommer fra Chicago. 25. juli 1986 gikk den første ordentlige poesislammen av stabelen på jazzklubben Green Mill (et av Al Capones stam- og gjemmesteder), med terminologi fra baseball og bridge, og dommere fra publikum.” (e-postlista biblioteknorge@nb.no 31.10.11) “For å vinne en slam, må du vinne publikums gunst. Publikum vil ha ærlighet, tilstedeværelse og humor – de bryr seg ikke om deltakeren har gitt ut en kritikerrost bok på Aschehoug. Temperaturen stiger raskt på poesislam og kan lett bli en større følelsesmessig opplevelse enn en konsert med favorittbandet ditt.” (e-postlista biblioteknorge@nb.no 04.11.11)

“When successful, a slam reestablishes in the audience the way of listening that was gradually lost when writing was invented, a process that is repeated in every child as their bedtime stories and poems are silenced when they learn how to read. As Host of Slam, you are First Listener: it's your role to listen for everyone, to be the interlocutor between the eyes were used to listening with and the vestigial ears of poetry.” (Glazner 2000 s. 21)

Det har blitt gitt egne navn til underkategorier av poesislam: “Dead Poets Slams are very popular – I once saw Baudelaire beat Walt Whitman! Heckler Slams, where the poet is nothing but a punching bag for the audience to hurl invectives at, are hard to handle but great at building raucosity. If you have the stomach, then Bad Poem Slams, where the worst score wins, are guaranteed to bring out juvenilia, dumb stuff, and hilarity. Head-to-head Haiku [...] Hiphop Slams, Music Slams, Prop Slams, Improv Slams [...] Slam for Peace.” (Glazner 2000 s. 18) “What is an Improv/Prop slam? You have similar rules – original piece, 3 minutes or less. BUT You can either stand up on stage and improv the entire piece right off the top of

your head OR Use a prop – ONLY ONE PROP – be it music (you provide the music, be it CD player, guitar, etc) an object or a costume” (<http://www.facebook.com/event.php?eid=175886382464323>; lesedato 08.11.11). “Theme slams are competitions that require all performers to conform to a specific theme. Some of the most popular theme slams include Dead Poets Slam (where you dress up and perform as your favorite dead poet), Sock Puppet Slam (where you perform using a sock puppet of your own creation), and the 1-2-3 Slam (where you perform a one-minute poem, a two minute poem, a and three minute poem). Most theme events have one problem: there can only be one winner. This is where the Nerd Slam comes in. The Nerd Slam format, created by Shappy Seaholtz, legendary nerd slam poet, requires performers to perform poems about video games, movies, cartoons, role playing games, anything that is nerdy.” (<http://gotpoetry.com/News/article/sid=6821.html>; lesedato 09.11.11)

Den amerikanske regissøren Paul Devlins film dokumentarfilm *SlamNation* (1996) “a feature-length nonfiction narrative that takes you on a trip through this phenomenon, following New York City's novice team on its journey to join over 120 spoken word artists on 27 city teams at the National Poetry Slam in Portland, Oregon. Here, *SlamNation* discovers not only the raw energy and sheer talent of some of the greatest performance poets in the country, but a good old fashioned tale of heroes and villains amidst the dramatic tension of fiery competition. From the inevitable rivalries, highly charged controversies, and unusual characters emerge some classic struggles such as art versus ego, and self-expression versus self-advancement. The stakes are unexpectedly high: audience adulation and thunderous applause that few poets will ever experience.” (<http://www.devlinpix.com/film/slamnation>; lesedato 08.11.11)

“Poesislam: Kunstform som beveger seg mellom sjangrene musikk, rap, poesi og performance. Arrangeres ofte på kvelder med åpne mikrofoner, hvor de som vil kan framføre ferdige tekster eller improvisere noe fram. [...] Poesi, terapi og politikk smelter sammen på franske slampoescener [...] Mens slampoesi fortsetter å være relativt marginalt de fleste andre steder, har den oppnådd en viss anerkjennelse i Frankrike, ikke minst takket være slampoeten med kunstnernavnet Grand Corps Malade, som solgte en halv million av sitt første album da det ble sluppet i 2006. [...] Som tilskuer blir man veldig sterkt oppfordret til å delta. Men det kommer en god del bare for å høre på, og jeg har telt at fra halvparten til en tredjedel deltar, litt avhengig av sted. [...] Det er ofte fullt hus på slampoesiopplevelser i Frankrike, som her fra “Café Culturel” i forstaden Saint-Denis.” (*Klassekampen* 29. september 2012 s. 48-49)

“I poesislammen finner franskmenn anerkjennelsen og likeverdigheten de ikke får i storsamfunnet, mener Cicilie Fagerlid, som har skrevet doktorgradsavhandling om fransk poesislam. [...] - Det franske slampoesimiljøet kan leses som en tiltale til staten om at den ikke har greid å oppfylle republikkens løfter om likhet og solidaritet, sier Cicilie Fagerlid. Hun er sosialantropolog og har nylig disputert for doktorgraden med en avhandling om det franske slampoesimiljøet, som hun mener

i dag spiller en viktig funksjon i det franske demokratiet. - Fransk slam skiller seg betydelig fra slam andre steder i verden, først og fremst fordi de ikke konkurrerer, kun tilbyr en åpen mikrofon til den som vil delta. Hva slags funksjon slampoensien har for utøverne, varierer, ifølge Fagerlid. - Men mange trekker fram at det har en terapeutisk funksjon, og det tror jeg har sammenheng med at de får uttrykt seg om nøyaktig det de vil uttrykke seg om – uten å konkurrere. De føler at de blir hørt og lyttet til og gjennom det får de anerkjennelse, sier hun. [...] - Å skape like vilkår er veldig viktig, det er da man får følelsen av å delta i et likeverdig fellesskap. Det er en kontrast til det mange av utøverne har opplevd i storsamfunnet, hvor de ikke har opplevd den likeverdigheten republikken har lovet dem.” (*Klassekampen* 29. september 2012 s. 48)

“Spennet på utøversida er stort, noe som ifølge Fagerlid henger sammen med at det blir en veldig lav terskel for å delta når det ikke er noen konkurranse inne i bildet. - Aldersmessig varierer det fra barnehagebarn til pensjonister, med den største gruppen mellom 25 og 45 år. Og det er ekstremt mangfoldig: fra lærere og sykepleiere til tidligere fengselsfugler og eksnarkomane. Det er mange andregenerasjons innvandrere og mange fra forstedene som deltar, men ikke bare. - Hvem lager arrangementene? - Stort sett er det små, private initiativer. Ei gruppe folk går sammen og finner en kafé å arrangere det på. Eller en kaféier spør om noen vil organisere det. Inne i Paris foregår det stort sett på denne nedenfra-og-opp-måten, mens det i forstedene oftere kommer i stand som initiativ fra kommunene og gjerne arrangeres i kulturhus eller liknende. [...] Jeg ble fascinert fra første stund. Av mangfoldet, og av at det var så utrolig forskjellige dikt som ble lest opp: alt fra politisk til erotisk til selvutleverende til veldig vakker poesi. Jeg tenkte at “her kan det skje noe”, sier hun. Ifølge Fagerlid kommer mange av deltakerne på slampoensikvelder fra forstedene. De har ofte opplevd urettferdighet på mange vis, med dårligere skoler og dårligere kollektivtilbud enn majoriteten. Generelt sett opplever de seg ikke likeverdig behandlet i samfunnet, men på disse kveldene får de rom til å peke på at republikken ikke klarer å oppfylle sine løfter om likhet og solidaritet. Dermed henger det individuelle og terapeutiske tett sammen med opplevelsen av å være i et demokratisk fellesskap. - Det er viktig at folk blir hørt med sine forskjellige historier. Frankrike har ikke vært så flink til å anerkjenne erfaringene folk bærer på fra for eksempel Kambodsja og Algerie.” (*Klassekampen* 29. september 2012 s. 48)

Det hender at kjente diktere deltar i poesislam. “Andre norske forfattere og poeter som har deltatt i slam-konkurranser er Endre Ruset, Kristine Næss, Terje Dragseth, Paivi Lakso, Freddy Fjellheim, Pedro Carmona-Alvarez. Men vi må også huske at slampoensien også skal være en scene for amatør-poeter, de ukjente.” (http://bergenbibliotek.no/blogg/copy_of_lydpoesi;lesedato09.11.11)

“Det er poesien som skaper uttrykket, som skaper relasjoner og det magiske ved å være til stede. [...] Forfatter Aina Villanger, som debuterte tidligere i år med “Langsang”, kvalifiserte seg nylig til finalen i NM i poesislam [...] - Når man finner et fellesskap med mange andre som har særegne uttrykk, føles det litt

tryggere å gå enda mer inn i den rollen det er å være på scenen og lese opp. Det er mange poeter som har sin virkelig inderlige måte å lese på og som er helt unik for dem. Men slam går tydeligere over i noe kroppslig og dramatisk. [...] Da jeg deltok, var der for eksempel også en 68 år gammel mann som kunne delta med å lese opp sin tekst, og en jente som nettopp hadde begynt å skrive dikt. Det er en mulighet for å treffe mennesker som har lyst til å formidle noe litt utenfor det typisk litterære forumet.” (*Klassekampen* 29. september 2012 s. 48-49)

Poesislam har blitt gjennomført i folkebibliotek og kan da oppfattes som en type litteraturformidling. Et eksempel Chelmsford Public Library i Massachusetts i USA, som 8. april 2011 gjennomførte en slam for 27. gang (første gang var før år 2000). På bibliotekets nettsider lå det I 2011 denne informasjonen: “At some Poetry Slams in city bars and on college campuses judges signal their votes “Olympic style” after each reading. Our Slams are less intimidating; voting takes place quietly via a ballot box. Think of it as a Slam customized for the suburbs. We have poets of all ages. Our youngest poet was about 5; our oldest poet spent the evening of her 90th birthday at one of our Slams! The rest fall in between giving us a rich variety of perspectives of the human condition. Audience members vote by filling out ballots with the names of their three most favorite poems or poets (we print up programs listing our poets so you can keep track of who's who). The ballots are dropped into a ballot box at the end of the evening; the votes are tallied up usually by the following day. We announce the winners on the Library's web page” (http://www.chelmsfordlibrary.org/programs/poetry_slams/; lesedato 09.11.11).

På Oslo Bokfestival i september 2012 var Liv Gulbrandsen slam-vert på det som ble kalt en “krimslam”. Unni Lindell og tre andre krimforfattere leste nyskrevne krimfortellinger. Publikum kåret vinneren ut fra plott, kreativ kriminalitet og heltens karakter som kriterier. Det ble under festivalen også gjennomført en “Literary Death Match”, presentert slik: “Literary Death Match, co-created by Adrian Todd Zuniga, marries the literary and performative aspects of Def Poetry Jam, rapier-witted quips of American Idol’s judging (without any meanness), and the ridiculousness and hilarity of Double Dare. Each episode of this competitive, humor-centric reading series features a thrilling mix of four famous and emerging authors (all representing a literary publication, press or concern – online, in print or live) who perform their most electric writing in seven minutes or less before a lively audience and a panel of three all-star judges. After each pair of readings, the judges – focused on literary merit, performance and intangibles – take turns spouting hilarious, off-the-wall commentary about each story, then select their favorite to advance to the finals. The two finalists then compete in the Literary Death Match finale, which trades in the show’s literary sensibility for an absurd and comical climax to determine who takes home the Literary Death Match crown. It may sound like a circus – and that’s half the point. Literary Death Match is passionate about inspecting new and innovative ways to present text off the page, and the most fascinating part about the LDM is how seriously attentive the audience is during each reading. We’ve called this the great literary ruse: an

audacious and inviting title, a harebrained finale, but in-between the judging creates a relationship with the viewer as a judge themselves.” (<http://www.literarydeathmatch.com/about/>; lesedato 19.12.12)

“Blant deltakerne under VM i 2012 var blant annet fjorårets norske mester i poesislam, Sarah Camille Ramin Osmundsen. Hun kom til semifinalen og dette var første gangen at Norge hadde en deltaker i VM. Mesterskapet ble arrangert i Belleville i den franske hovedstaden fra 4. til 10. juni tidligere i år. Hele 19 slammere fra ulike land deltok. I tillegg til vertslandet var det deltakere fra Gabon, Spania, Portugal, Sverige, Danmark, USA, Kina, Finland, Skottland, England, Belgia, Russland, Israel, Brasil, Nederland og den canadiske provinsen Québec. Sarah, som selv er født i Paris, var fornøyd med egen innsats og arrangementet for øvrig. [...] Mesterskapet i Paris var delt opp i en førsterunde på fire puljer og deretter semifinaler på to puljer. Helt til slutt gjenstod en gruppe på fem finalister. Som i Norge, var det publikum som utgjorde juryene. Deltakerne fikk fremføre tekster på tre minutter og poeng fra publikum på en skala fra 1 til 10. [...] I tillegg til individuelle konkurranser, var det også konkurranser hvor grupper på fire poeter meldte seg på og konkurrerte mot hverandre. Det var flere poeter på scenen samtidig, men gruppene kunne også velge bare å bruke en eller to poeter i noen runder.” (<http://foreningenles.no/poesislam/poesislam-i-andre-land>; lesedato 03.02.15)

Amerikanerne Elaine Equi og Jerome Salla er pionerer innen slam. “Salla constructed his own poetry competition based on a boxing match by 1980, and it was rowdy. Elaine Equi said, “My husband was reading at some space in Chicago... his readings were always accompanied by a lot of audience participation. There was one particular musician, named Jimmy Desmond, who got irritated easily when he was drunk. He grabbed a chair and swung at Jerome. There was a fight, but it didn’t actually come to blows.” Jerome Salla continues, “A couple days later I got call from Al Simmons. He was involved with the old poetry scene in New York’s lower east side, and in Chicago too, and hung with Ted Berrigan. He said, ‘Jimmy Desmond would like to challenge you to a ten-round poetry fight to the death...’ “Simmons might have got the idea from professional wrestling, and told me at one point he saw a couple poets in a boxing ring in New York... And wanted a match between me and Desmond. We staged the first one at a fly-by-night club in 1980. I read a poem called ‘Give Piss a Chance’ shortly after the death of John Lennon, and the crowd booed!” Equi explained further, “They had a stage like a boxing ring... Girls in bikinis, holding up cards for the number of the rounds... And judges... each round Jerome and Jimmy reading one poem. Jerome won.” It was not a fluke, Equi considers. “They had a rematch and he won again.” About two hundred people witnessed the second match. “The rematch was at Tut’s on Belmont [at Sheffield, now The Avalon]. I read in leather boxing shorts, had a robe that said Baby Jerome. Jimmy had a nickname too. We didn’t really hate each other. It was just a funny, kind of weird event we threw to make money,” says Salla.” (Kurt Heintz i <http://www.e-poets.net/library/slam/>; lesedato 09.08.16)

“In October 1990 in San Francisco, Herman Berlandt and Jack Mueller of the National Poetry Association organized a festival on a national scale which, for the first time, included slams. Gary Glazner produced the competition. Glazner uncovered the slam at Navy Pier and a reading for Gwendolyn Brooks in 1989 with over fifty poets. [...] For the first time, numbers of new local writers were able to get fast feedback on their efforts. Readings were now plentiful, open, and reasonably absent of affectation. Also at this time, the split between the academy and the slammers became most pronounced. The character of Chicago’s slamwriting has since been to play toward the audience, to be direct and use plain, colloquial speech, to take social issues head-on, to avoid rhyme and established meter, to employ first person subject as in narrative, and (curiously) to avoid publishing. The competitive nature of the slam was obviously heating up Chicago’s literary climate. [...] October of 1991 brought the National Slams from San Francisco to Chicago and a packed Cabaret Metro. The finals, broadcast live on radio, boiled down to Chicago, New York, San Francisco and Boston with Chicago very narrowly taking the team championship.” (Kurt Heintz i <http://www.e-poets.net/library/slam/>; lesedato 31.05.16)

“For the first four national slams, Patricia Smith won three individual championships and Lisa Busciani of Chicago [...] won the other while placing second in the other two where she competed. This begged a “battle of the divas” label in many people’s minds, with expectations being that the fight would be fiercely personal. This representation was unfair since Smith and Busciani were in fact good friends with a mutual stake in the success of slam poetry. Further, since both their cities’ teams drew from the same styles, aesthetics, and politics, they have been frequently compared. [...] San Francisco’s spin is a bit more sublime. In 1991, Glazner hosted an on-air radio slam where the judges were the radio audience at large who telephoned their scores. Kimi Sugioka emerged the victor. In 1993, there was an “The First Underwater Slam.” Poets boarded the BART subway and rodetrans-Bay tube under San Francisco Bay to Berkeley. They slammed during the twenty-minute trip. [...] Boston’s own serious success spawned other venues around New England. By December 1993, there were five poetry slams in Massachusetts alone, one in Rhode Island, and at least three in Connecticut. [...] Slam is widespread, regularly convening people either weekly or monthly in better than twenty North American cities, with participants drawn from all parts of the writing/performing community. Each culture has ensconced its high competition in an annual gathering. [...] It’s not to glorify the poet, it’s to serve the community.” (Kurt Heintz i <http://www.e-poets.net/library/slam/>; lesedato 31.05.16)

En tysk dikter opptrådte i en slam iført en drakt i form av en overdimensjonert tekanne (<http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/buecher/rezensionen/sachbuch/dichter-sind-keine-speichellecker-1156874.html>; lesedato 10.06.16).

Alle artiklene og litteraturlista til hele leksikonet er tilgjengelig på <https://www.litteraturogmedieleksikon.no>